

# יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דר"ח" (בהשתתפות כולל "חוני המעל"י)  
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב  
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

**שבת י' שבט ה-תשפ"ה**  
**פרשה: בשלח**  
**הפטרה: ותשר דבורה**

**הדלקת נרות - 16:58**  
**צאת השבת - 17:52**  
**ר"ת: 18:27**

הדלקת נרות בשבת הבאה **17:05**

שבת	בשלה
5:16	5:23
5:23	5:30
6:22	6:28
11:55	11:54
12:22	12:21
17:27	17:21

**"לא פלא"**  
 פעם בא משהו אל רבי מנחם-מענדל מקוצק והציג לפניו שורה של קושיות על דרכי הנהגתו של הקב"ה. אמר הצדיק: "וכי פלא הוא שאיננו מבינים את דרכי ה' לא הייתי רוצה לעבוד אלוקים שמעשיו מובנים בשכלו של ילוד אישה."

העלון לרפואת מנשה בר דוד ובדריה מרת אחוהי דינה בת רחל ולע"ג חמי ר' שלום בר שמחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרופא הקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

**"נציית לדעת תורה"**  
 ישנו מושג ידוע, "דעת תורה", ושמרת לעשות ככל אשר יורוך, מתוך בטחון מוחלט כי "כל הנוטל עיצה מן הוקנים, אינו נכשל". אותם תלמידי חכמים מאורי הדור, שכל מעייניהם בתורה הקדושה, הריהם מתקדשים והופכים להיות ספר תורה חי, מחשבתם היא מחשבת התורה, וקולה מדבר מתוך גרונם. ולא פעם עומדים אנו ומשתוממים, כיצד הרחיקו ראות בהכוונותיהם, באיזו בהירות צפו את העתיד להתרחש, בהיות דעתם דעת תורה זכה וברורה. כיוצא בכך מצינו בפרשת לך לך הקב"ה הורה לאברהם אבינו לצאת מארצו וללכת לכיוון בלתי ידוע, "אל הארץ אשר אראך", ואברהם אבינו, מעצמו, בלי היסוס, לא פנה לצפון או לדרום, אלא מיד: "ויצא ללכת ארצה כנען, ויבואו ארצה כנען". ושאל הגאון הקדוש רבי סולימאן אוהנה זצ"ל, מגורי האר"י הקדוש זיע"א, מי גילה לו רז זה, מי הורהו את הכיוון, מי התווה לו את הדרך? והתשובה: מעצמו ידע, כי דעתו דעת תורה היתה, "להודיעך, כי עין ה' אל יראוי, להוליכם בדרך אמת, דרך ישר, לא יכשלו בה". אשרי השואלים בעצת גדולי התורה מהי הדרך אשר ילכו ומה המעשה אשר יעשו, ומצייתים לדבריהם בלא היסוס, כי אז בטוחים יהיו שזוהי "דרך אמת, דרך ישר, לא יכשלו בה". אחת ממחלותיו של העולם המודרני היא האללתו של האדם. תאוותיו ויצריו מקבלים הצדקה מכל שיטה "הינכרית" ופסיכולוגית. ה"אני" היה לסמל, כביכול "איש באמונתו יחיה", וכל אחד רשאי, בשם החירות, הדמוקרטיה, ואפילו בשם האלוקים לעשות את שברצונו עיניו כל עוד אין הוא מפריע את זולתו. איש אינו מעז להוכיח את רעהו, שכן הכל צודקים ולמי הזכות לקבוע מי צודק יותר. שיטה זו מטעה את האדם לסכנת ה"כוחי ועוצם ידי" הגרוע והנורא מכל: המצב בו יסבור האדם שאכן הוא הראוי להחליט לעצמו והחלטותיו אמת עבורו. אך כלום לא הראו כל אותן שיטות נבובות, את שוכרן בצדיקה? צאו וראו מה בין בני לבין חמי, מה בין החינוך הנבנה על שיטות הינכריות אלו לבין החינוך המושתת על הוראות ודעת גדולי תורה. אדרבה, דוקא בעידן ה"מודרני" וה"מתקדם" מתאמצים אנו לדבוק בגדולי התורה. אותם נשאל: לא את ה"חכמים" בעיניהם ואף לא את עצמינו. שמחים אנו על האפשרות שניתנה וניתן לנו להתבטל לתלמידי חכמים ולבטל דעתנו מפני דעתם. בלי להתווכח, בלי להתמקח, בלי להרהר ובלתי לערער. זה לא רק אסור. זה פשוט אווילי. והשבע אי"ה היה לנו את ההודמנות לקיים את המאמר גדולי תורה לשאלו – כי הם חיינו.

העלון לע"ג  
 דודי ר' יוסף פרץ בר איזיה שנלב"ע י"א שבט  
 תשס"ב.

לא, המשטרה לא הצליחה לעמוד בהבטחתה. ביתה של המשרתת היה ריק, ואיש מבין השכנים לא ידע לספר להיכן נעלמה. החיפושים העלו חרס, ובהעדר דרך לעקוב אחר נתיב בריחתה של המשרתת גיששו השוטרים באפלה.

רבי יהודה לא אמר נואש. הוא פיזר כסף רב על החיפושים. מודעות פורסמו בעיתונים, ובהן הובטח פרס כספי לכל המביא מידע על דבר הימצאה של הפעוטה האבודה. חבילות שטרות הועברו לידיהם של חוקרי המשטרה, למען ישתדלו יותר ויותר בחקירת העניין. ברם. הכול נותר לוט בערפל, ערפל כבד וסמיך. שום רמז לא הגיע, אף קצה חוט לא נטווה.

אט אט החלו ההורים מאבדים תקווה לשוב ולראות את בתם בין החיים. שבועיים ימים חלפו, ובחול המועד סוכות צלצל הטלפון בבית משפחת חוסני. מעבר לקו היה קצין המשטרה, ובפיו היתה בשורה מצמררת. גופת תינוקת נמצאה מושלכת מחוץ לעיר. יואילו אפוא ההורים לבוא ולזהות את התינוקת המתה, אפשר שמדובר בבתם.

בלב הולם בפראות ובפנים חיוורות כסיד הגיעו ההורים אל המחלקה לזיהוי פלילי. האם לא עמדה במשימה ונסוגה לאחור, והאב אימץ את כל כוחותיו כדי להביט בפניה של התינוקת. אנחת רווחה בקעה מפיו. "לא", קרא בקול, "זו אינה בתי, אני מוכן להישבע על כך".

"אם כן", אמר הקצין שקיבל את פניהם, "שובו לביתכם מבחינתכם, המצב נותר כשהיה. אם יהיה שינוי. נודיע לכם על כך". בלב אחוז פלצות שבו ההורים לביתם לנוכח הזוועה שנגלתה לנגד עיניהם, וכל אותו הלילה לא יכלו לעצום עין. חג הסוכות, זמן שמחתנו, נהפך להם מיום טוב לאבל ותוגה.

בשלב זה הבינו ההורים, כי מחוקרי המשטרה לא תבוא ישועתם. האב יצר קשר עם ביתו של סידנא בבא סאלי בנתיבות וביקש להעביר לו את שמה של הילדה, לתפילה כי תזכה לשוב הביתה בריאה ושלמה.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shofar for Zion" פתוח בימים: א – ה פלא... 052-5079555  
**שיעורי לווין**  
 לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל  
 כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"ע ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול  
 בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"  
 מנוים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

Shofar for Zion

"דבר אל בני ישראל וישבו ויזנו על פי החזרות בין מגדל ובין הים לפני בעל צפון" רבותינו בעלי התוספות הקשו: תימה לרבינו יהודה, איך אמר שילכו ויחנו לפני בעל צפון שהוא שם של עבודה זרה של מצרים, והרי אמרו חז"ל בגמרא שאסור לאדם לומר לחבירו המתן לי בצד עבודה זרה פלונית? ותירצו התוספות שאיסור זה אמור הוא כלפי אדם בלבד ולא כלפי קודשא בריך הוא. וכך מצינו שהקב"ה דן את כל העולם אפילו בשבת וביום הכיפורים, מה שאין כלפי בני אדם.

בדרך אחרת, תירץ קושיה זו הגאון רבי צמח הכהן זצ"ל בספרו "חולת אבהה". שהרי אילו היו נשואים לפני ממש אזי על ידי זה היה מתחזק לב פרעה ועבדיו בזה שבעל צפון הוא נותר לבדו מכל אלהי המצרים וגדל כוחו והחזיר לישראל לפניו. ולפיכך לא אמר להם הקב"ה שישונו לפניו ממש אלא לצידו, "נכחו תחנו על הים". ואם תאמר והרי קיימא לן שאסור לאדם לומר לחבירו המתן לי בצד עבודה זרה פלונית? על כך ממשיך הכתוב ואומר "ואכבדה בכר פרעה ובכל חילו", שעל ידי כך יתכבד שמי בןך שאחזק את לב פרעה ויירדוף אחרי בני ישראל וידעו מצרים כי אני ה'. ולשם כך, לקדושת שמו יתברך, הותר להזכיר את שמו של בעל צפון.

"ואתה הרים את מטך ונטה את ירך על הים ובקעהו" רבי דוד עידאן זצ"ל מציין בספרו "משכיל לדוד" פירוש יקר ששמע מפי רבי דוד הלוי זצ"ל. שהקשה והלא היה לו לפסוק לומר "הרים את ירך ונטה את מטך", כי ההרמה היא ביד וההכאה היא במטה? ועוד יש להקשות מדברי הכתוב להלן: "ויט משה את ידו על הים" ואיך לא זכר את המטה כלל? ותיירץ הרב זצ"ל בשם המפרשים, כי המטה של משה רבינו ע"ה היה מעץ "סנפירין" אשר טבעו וסגולתו לנוס המים מפניו. ולבל יאמרו הרואים כי רק בעבור סגולת המטה נס הים ולא ירגישו בזה ביד החוקה, ולכן אמר לו "הרים את מטך", מלשון תרומה, דהיינו להסיר אותו מידו לבל יאמרו הרואים כי בעבור סגולת המטה נסו המים מפניו.

ועוד אמר לו השי"ת: "ונטה את ירך", דווקא, שהנס יעשה על ידי הים. וכדבריו כן עשה, "ויט משה את ידו" שעשה כדברי השי"ת מבלי שום שינוי כלל.

"ויט את הים לחזרה ויבקעו המים" משלו משל למה הדבר דומה? למלך בשר ודם שהיו לו שתי גינות זו לפניו מזו, מכר הפנימית. בא הלוקח להכנס בתוכו ולא הניחו השומר, אמר לו: בשם המלך, ולא קיבל עליו. הראהו את הטבעת, ולא קיבל עליו, עד שנהג המלך ובא. כיון שנהג המלך ובא התחיל השומר לברוח. אמר לו: כל היום הייתי אומר לך בשם המלך ולא קבלת עליך, ועכשיו למה אתה בורח? אמר לו: לא מפניך אני בורח, אלא מפני המלך.

כך בא משה ועמד על הים ואמר בשם הקב"ה, ולא קיבל עליו. הראהו את המטה, ולא קיבל עליו, עד שנגלה עליו הקב"ה בכבודו. כיון שנגלה עליו הקב"ה בכבודו, התחיל הים בורח, שנאמר "הים ראה וינס". אמר לו משה: כל היום הייתי אומר לך בשם הקב"ה ולא קבלת עליך, ועכשיו "מה לך הים כי תנסו?" חולי ארץ.

"זה אלי ואנוהו" תמיהה גדולה תמהו המפרשים בדברי חז"ל במכילתא: "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בנבואה, דכתיב "זה אלי ואנוהו", מנין שהשפחות אמרו דבר זה?

בספר "פנינים יקרים" הביא ביאור נחמד לכך בשמו של רבינו חיים מוולוז'ין, על פי מה שאמרו חז"ל במשנת ביכורים "גר מביא [ביכורים] ואינו קורא", מפני שאינו יכול לומר "ואת הארמה אשר נתת לאבותינו". ולפי זה יוצא שגם עבד ושפחה, פטורים מן הקריאה הנהוגה בעת הבאת הביכורים.

והנה היה קשה להם לרבותינו ז"ל פשר שינוי לשון הכתוב: "זה אלי ואנוהו אלוקי אבי וארוממנהו", פתח בלשון "אלי" וסיים ב"אלוקי אבי" ולכן פירשו שתחילת הפסוק אמרו השפחות שלא יכלו לומר כלפי עצמם "אלוקי אבי", וסוף הפסוק אמרו ישראל כולם.

ומכיון שמוכח מתחילת הפסוק אמרו השפחות, ואמרו "זה אלי" כמורה באצבע, לכן דרשו ש"ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בנבואה.

חובת הדין

דיני מלאכות המתחילות בערב שבת ומסתיימות בשבת, וכמה מדיני מסירת מלאכה לגוי בקבלנות בערב שבת  
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

מכירת חפץ לגוי בערב שבת

1. בדין האמור לעיל בסעיף הקודם, שאסור להניח לגוי להוציא מרשותו בשבת חפץ שמכר או השכיר לו קודם השבת, אין לחלק בזה בין אם מכרו בערב שבת, לבין אם מכרו קודם ערב שבת, ואפילו אם מכרו ביום ראשון, יש להחמיר שלא יניח לגוי להוציא את החפץ מרשותו בשבת.

2. בדין האמור לעיל (סעיף ה'), שאסור להניח לגוי להוציא מרשותו בשבת חפץ שמכר לו או השכיר לו קודם השבת, אם מוציא הגוי את החפץ מרשות היהודי במקום שאין אנשים מצויים שם כלל, יש להקל. ולפי זה יש אומרים שאם היה הדבר בליל שבת, יש להקל, שהרי אין רואים את הגוי יוצא מבית היהודי מחמת החשכה. ומכל מקום בזמנינו שהרחובות מוארים באופן שרואים כל מי שנכנס ויוצא מביתו של היהודי, יש להחמיר בזה אף בליל שבת.

מסירת מלאכה לגוי בקבלנות בערב שבת

ה. מותר למסור לגוי מלאכה קודם השבת, אפילו סמוך לכניסת השבת, כל שעושה הגוי המלאכה בקבלנות, כגון שמוסר לו בגדים לכבס, או בגדים לתפור ולתקן, או שמוסר לו מכונית לתיקון, ובלבד שיקבע עם הגוי התשלום עבור אותה מלאכה, ובאופן כזה שקובע עם הגוי התשלום עבור עבודתו, יש להקל אפילו אם יודע שהגוי יעשה המלאכה בשבת, מפני שכל שמשלם לו שכרו לפי עבודתו, ולא לפי ימים או שעות, הרי הגוי העושה המלאכה בשבת עושה כן על דעת עצמו ולטובת עצמו, כדי למהר ולהשלים המלאכה וליטול שכרו.

ואפילו אומר הגוי מעצמו בפירוש שבדעתו לעשות המלאכה בשבת, יש להקל בזה כל שקבע עם הגוי התשלום עבור עבודתו, כיון שהגוי עושה כן על דעת עצמו. אבל אסור ליהודי לומר לגוי שיעשה המלאכה בשבת. ואפילו אם מוסר לו הכלי לתיקון כמה ימים קודם השבת, אסור לומר לו שיתקנו בשבת.

**"יש שוחט ויש שוחט"**  
רבי ישראל בעל-שם-טוב, קודם שנתגלה, היה מסתיר את עצמו ומתפרנס מעבודות פשוטות. תקופה מסויימת שהה בכפר אחד ושימש שם שוחט. לאחד שעזב את משמרתו, הביאו שוחט אחד במקומו.  
יום אחד שלח כפרי אחד עוף לשחיטה בידי משרתו הגוי. המשרת יצא וחזר ובידו עוף חי. שאל הכפרי את השליח לפשר הדבר, והגוי השיב: "השוחט הזה אינו נוהג בדת".  
שאל בעל-הבית: במה חטא השוחט? השיב הגוי: "באשר ישראל'יק היה שוחט היה משהיז את הסביון בדמעותיו, ואילו שוחט זה לקח מים מן הכר והשהיז את הסביון. האם אתו לו לשחוט?"